

Aftale om eleftersyn på landbrugsejendomme

Journal nr. 2:8032-814/che/fødevarer, finans

Rådsmødet den 21. juni 2000

Resumé

1. Forsikringsaktieselskabet Allianz Nordeuropa (Allianz) har ved brev af 30. juni 1998 anmeldt en aftale indgået mellem forsikringsselskaberne Topdanmark Forsikring, Tryg-Baltica Forsikring, Østifternes Forsikring, Alm. Brand af 1792, Codan Forsikring og Allianz samt Einstallatørernes Landsforening ELFO (ELFO) om eleftersyn på landbrugsejendomme.

2. Der er anmodet om en erklæring om ikke-indgreb efter konkurrencelovens § 9, subsidiært en fritagelse efter lovens § 8, stk. 1.

3. Aftalen giver landmænd, der får foretaget et eleftersyn på deres landbrugsejendom af en elinstallatør, der er medlem af ELFO, en fast aftalt rabat på brandforsikringspræmien. Der er endvidere mellem parterne aftalt faste priser for elinstallatørernes udførelse af disse eleftersyn. Så længe aftalen er i kraft, er ELFO afskåret fra at indgå lignende aftaler med andre forsikringsselskaber. Andre forsikringsselskaber kan dog indtræde i ordningen.

4. Den anmeldte aftales bestemmelse om eksklusivitet indebærer, at andre forsikringsselskaber, der ikke er med i ordningen, afskæres fra at indgå et organiseret samarbejde med ELFO i konkurrence med den eksisterende ordning. Hvis andre forsikringsselskaber ønsker at indgå et organiseret samarbejde om eleftersyn på landbrugsejendomme, kan dette kun ske ved indtrædelse i den eksisterende ordning. Dette forudsætter en accept af de faste priser og rabatter. Aftalen indebærer endvidere, at elinstallatører, der ikke er medlemmer af ELFO, afskæres fra i konkurrence med medlemmer af ELFO at udføre de omhandlede eleftersyn på landbrugsejendomme. Endelig er aftalens bestemmelser om faste priser på eleftersynene og rabatter på brandforsikringspræmien omfattet af forbudet i konkurrencelovens § 6, stk. 1, jf. stk. 2, nr. 1.

5. Parterne har efterfølgende den 20. juni 2000 revideret den anmeldte aftale, således at aftalens bestemmelse om eksklusivitet udgår. Det er muligt for ELFO at indgå i et organiseret samarbejde med andre forsikringsselskaber, der ikke deltager eller ikke ønsker at deltage i den eksisterende ordning, ligesom det er muligt for elinstallatører, der ikke er medlemmer af ELFO, at udføre de omhandlede eleftersyn, idet rabatten ikke forudsætter, at eleftersynet udføres af et ELFO-medlem. Endelig indebærer den reviderede aftale, at priserne på eleftersyn fastsættes individuelt af den enkelte elinstallatør efter medgået tid, men at elinstallatører og forsikringsselskaber kan oplyse en ikke bindende pris, der maksimalt kan opkræves.

6. De faste rabatter på brandforsikringspræmien er bibeholdt i den reviderede aftale. Aftaler mellem konkurrenter om faste rabatter er omfattet af konkurrencelovens § 6, stk. 1, jf. stk. 2, nr. 1, hvorfor der ikke kan gives en erklæring om ikke-indgreb efter konkurrencelovens § 9. Betingelserne for en fritagelse efter lovens § 8, stk. 1, er ikke til stede. Faste rabatter aftalt mellem konkurrerende virksomheder begrænser individuelle tilpasninger af rabatten for den enkelte forsikringstager, ligesom det ikke kan anses for nødvendigt for at opnå de fordele, som er forbundet med ordningen.

Afgørelse

7. Aftaleparterne meddeles,

- at der ikke kan gives en erklæring om ikke-indgreb efter konkurrencelovens § 9, idet den reviderede aftales bestemmelser om faste rabatter på brandforsikringspræmien er omfattet af forbudet i konkurrencelovens § 6, stk. 1, jf. stk. 2, nr. 1.
- at betingelserne for en fritagelse efter konkurrencelovens § 8, stk. 1, ikke er til stede,
- påbud i henhold til konkurrencelovens § 6, stk. 4, jf. § 16, stk. 1, nr. 1, om at ophæve den reviderede aftales bestemmelser om faste rabatter på brandforsikringspræmien, således at det er muligt for den enkelte landmand i forbindelse med foretagelse af et eleftersyn at opnå rabat på brandforsikringspræmien efter det enkelte forsikringssselskabs regler.

Ophævelse skal ske senest den 22. september 2000, jf. overgangsbestemmelserne i konkurrencelovens § 27, stk. 4. Aftalen vil herefter ikke længere være konkurrencebegrænsende.

Sagsfremstilling

8. Allianz har den 30. juni 1998 anmeldt en aftale om eleftersyn på landbrugsejendomme. Aftalen er indgået mellem Topdanmark Forsikring, Tryg-Baltica Forsikring, Østifternes Forsikring, Alm. Brand af 1792, Codan Forsikring og Allianz samt ELFO. Aftalen trådte i kraft den 1. juni 1997.

9. Aftalen er anmeldt efter overgangsreglerne i konkurrencelovens § 27, stk. 4. Der er anmodet om en erklæring om ikke-indgreb efter konkurrencelovens § 9, subsidiært en fritagelse efter lovens § 8, stk. 1.

Parterne

Topdanmark, Tryg-Baltica, Alm. Brand, Østifterne, Codan & Allianz

10. Med undtagelse af Østifterne og Allianz er parterne aktive på det danske marked for både skadesforsikringer og livs- og pensionsforsikringer.

11. Samtlige selskabers markedsandele på markedet for skadesforsikringer og livs- og pensionsforsikringer i 1998 kan illustreres således:

	<i>Skadesforsikring</i>	<i>Livs- og pensionsforsikring</i>
Topdanmark ¹	13,8%	4%
Tryg-Baltica ²	21,1%	6,8%
Alm. Brand ³	8,7%	1,1%
Østifterne ⁴	2,3%	-
Codan ⁵	12,8%	5,2%
Allianz ⁶	0,9%	-
I alt	59,6%	17,1%

Styrelsen har bedt anmelder oplyse de enkelte forsikringssekskabers andele på markedet for landbrugsforsikringer, men har ikke modtaget nogen angivelser heraf.

ELFO

12. ELFO er en arbejdsgiver- og brancheforening for ca. 1850 elinstallationsvirksomheder. Knap 80% af elinstallationsvirksomhederne er medlemmer af ELFO.⁷ ELFO forhandler overenskomster for de medarbejdergrupper, som beskæftiges i branchens virksomheder og yder rådgivning og konsulentbistand til foreningens medlemmer.

13. Ifølge Danmarks Statistik udgjorde den samlede omsætning på elinstallationsmarkedet i 1997 ca. 13,5 mia. kr. Den samlede omsætning fordeler sig ifølge ELFO⁸ med 54% på regningsarbejde, 30% på tilbudsarbejde og 16% på licitation.

Aftalen om eleftersyn på landbrugsejendomme

Formålet

14. Hensigten med aftalen er ifølge dens indhold at nedsætte risikoen for brandskader og at belønne de landmænd, som gør en indsats for at forebygge skader.

Forsikringsordningens indhold

15. Ordningen indebærer, at landmænd, der både har en bygnings- og løvsøreforsikring i et af de deltagende forsikringssekskaber, kan bestille et eleftersyn hos en elinstallatør, der er medlem af ELFO. Eftersynet består af en gennemgang af elinstallationer, belysningsarmaturer, termiske apparater, tilledninger, motorer, kileremme, slukningsudstyr mv. Gennemgangen udføres ud fra et fælles kontrolskema.

16. Hvis ejendommen lever op til kravene i stærkstrømsbekendtgørelsen og de af forsikringssekskaberne stillede krav, gives der en rabat på brandforsikringspræmien. Rabatten er på 13%, hvis kabler, der er udsatte for gnaverangreb, er stålarmerede. Hvis dette ikke er tilfældet, udgør rabatten 8%. Rabatten garanteres i 5 år. Efter de 5 år skal der foretages et fornyet eleftersyn, hvis rabatten skal bibeholdes. Ca. 3 måneder før udløb, vil forsikringssekskaberne opfordre landmændene til at få foretaget et nyt eleftersyn.

17. For de enkelte landmænd er tegning af forsikring ikke betinget af, at der foretages et eleftersyn af et medlem af ELFO. Det er alene rabatten, der er betinget heraf.

Eksklusivitet

18. ELFO har forpligtet sig til ikke at indgå tilsvarende aftaler med andre forsikringssekskaber. Andre forsikringssekskaber kan dog efter nærmere forhandling inddrages i ordningen, forudsat at de fælles kontrolskemaer anvendes, og at der ikke konkurreres på rabatordningen sekskaberne imellem.

Aftalte priser for eleftersyn

19. Af den fremsendte aftale fremgår det, at priserne pr. 1. januar 1996 er fastsat til 800 kr. ekskl. moms for ejendomme uden besætning. For ejendomme med besætning er prisen fastsat til 1.200 kr. ekskl. moms. Helt store ejendomme er ikke omfattet af prisfastsættelsen.⁹

20. Priserne er fastsat på baggrund af Byggeomkostningsindeks for elinstallationer efter Danmarks

Statistik. Der foretages en årlig regulering pr. 1. januar på baggrund af det sidst offentliggjorte byggeomkostningsindeks. Priserne pr. 1. januar 2000 udgør 900 kr. ekskl. moms for en ejendom uden besætning og 1.350 kr. ekskl. moms for en ejendom med besætning.

Ophør og opsigelse

21. Aftalen indeholder ingen bestemmelser om ophør eller opsigelse af aftalen.

Det relevante marked

Produktmarkedet

22. Aftalen mellem forsikringsselskaberne og ELFO berører markedet for løsøre- og bygningsforsikringer. Det er en forudsætning for at opnå rabat på brandforsikringspræmien, at der er tegnet en løsøre- og bygningsforsikring. Sammen med arbejdsskadeforsikringer, erhvervsansvarsforsikringer, sø- og transportforsikringer og luftfartsforsikringer udgør løsøre- og bygningsforsikringer markedet for erhvervsforsikringer. Erhvervsforsikringer er en del af markedet for skadesforsikringer.

23. Aftalen må endvidere antages at påvirke markedet for eleftersyn på landbrugsejendomme. De landmænd, som ønsker at opnå den tilbudte rabat på brandforsikringspræmien i de deltagende forsikringsselskaber, er nødt til at rekvirere et eleftersyn hos et medlem af ELFO. De elinstallatører, som ikke er medlemmer af ELFO, har således ikke mulighed for at udføre disse eftersyn, hvis formålet med eftersynet er at opnå rabat på forsikringen. Der udføres ca. 5.000 eftersyn om året.

24. Det er styrelsens opfattelse, at produktmarkedet er markedet for løsøre- og bygningsforsikringer samt markedet for eleftersyn på landbrugsejendomme.

Det geografiske marked

25. Aftalen omfatter alene forsikringsselskaber, der udøver forsikringsvirksomhed i Danmark, ligesom medlemmerne af ELFO er danske elinstallationsvirksomheder. Det geografiske marked er efter styrelsens opfattelse Danmark.

Parternes stilling på det relevante marked

26. De deltagende forsikringsselskaber har tilsammen på det samlede marked for skadesforsikringer en markedsandel på ca. 60%, jf. pkt. 11.¹⁰ Styrelsen har ikke kendskab til selskabernes samlede markedsandel på markedet for løsøre- og bygningsforsikringer, men andelen må efter styrelsens opfattelse antages at ligge på nogenlunde samme niveau. De samlede bruttopræmieindtægter på markedet for løsøre- og bygningsforsikringer udgjorde i 1998 i alt 4.988 mio. kr.¹¹, svarende til ca. 15% af det samlede marked for skadesforsikringer.

27. Knap 80% af de danske elinstallationsvirksomheder er organiseret i ELFO, jf. pkt. 12. Den samlede omsætning på elinstallationsmarkedet udgjorde i 1997 ca. 13,5 mia. kr., jf. pkt. 13. Der foreligger ikke præcise oplysninger om, hvor stor en andel af den samlede omsætning, medlemmerne af ELFO tegner sig for. Det må efter styrelsens opfattelse antages, at medlemmerne tegner sig for en væsentlig andel af den samlede omsætning og ikke under 80%. Der er ifølge ELFO en årlig omsætning på eleftersynene på ca. 4 mio. kr.

Anmelders bemærkninger

28. Anmelder har ikke knyttet særlige bemærkninger til aftalen, som er anmeldt sammen med 12 øvrige aftaler indgået mellem Allianz og forskellige aftalparter. Det er anmelders opfattelse, at

ingen af de anmeldte aftaler, herunder aftalen indgået med ELFO, indeholder konkurrencebegrænsende vilkår.

Vurdering

29. Der er ved indgåelsen af aftalen tale om udøvelse af en økonomisk aktivitet omfattet af konkurrenceloven, jf. § 2, stk. 1. Der gælder ikke nogen undtagelser eller fritagelser i henhold til EU- eller nationale regler, jf. lovens §§ 4 og 10¹², og parterne er ikke del af samme koncern, jf. § 5. Aftalen er heller ikke omfattet af bagatelreglen i § 7, stk. 1, allerede fordi parternes samlede omsætning overstiger 1 mia. kr., jf. pkt. 11 og 13.

Konkurrencelovens § 6

30. Følgende forhold i aftalen indeholder efter styrelsens opfattelse konkurrencebegrænsninger:

- Eksklusivitet
- Udelukkelse af installatører, der ikke er ELFO-medlemmer
- Fastsatte rabatter
- Fastsatte priser for eleftersyn

Eksklusivitet

31. Aftalens bestemmelse om eksklusivitet afskærer ELFO fra at indgå lignende aftaler om eleftersyn på landbrugsejendomme med andre forsikringssselskaber end dem, der er med i ordningen, så længe aftalen er i kraft. Det er dog muligt for andre forsikringssselskaber efter forhandling at få tilladelse til at indtræde i samarbejdet, forudsat at de anvender de fælles kontrolskemaer og ikke konkurrerer på rabatordningen.¹³

32. På trods af denne eksklusivitet, må det dog forudsættes, at det er muligt for ELFO – selvom aftalen ikke indeholder vilkår om opsigelse – at opsiges aftalen med et rimeligt varsel, hvis de ønsker at komme ud af samarbejdet eventuelt med henblik på at indgå en aftale med et eller flere andre forsikringssselskaber, som kan tilbyde en tilsvarende ordning, men på andre og mere fordelagtige vilkår.

33. Andre forsikringssselskaber vil godt kunne tilbyde konkurrerende forsikringer til landmænd, ligesom de vil kunne etablere aftaler med lokale elinstallatører – uanset om de er medlemmer af ELFO eller ej. Det må dog antages, at andre forsikringssselskaber har begrænsede muligheder for at etablere et organiseret samarbejde med en flerhed af elinstallatører over hele landet i konkurrence med den aftalte ordning, så længe samarbejdet mellem ELFO og de deltagende forsikringssselskaber består, eftersom ELFO organiserer 80% af landets elinstallatører. Selve markedsføringen af et samarbejde om eleftersyn på landbrugsejendomme må formodes at have en væsentlig betydning for udbredelsen af kendskabet til samarbejdet og ordningen som helhed. Det vil være vanskeligere for andre forsikringssselskaber at markedsføre enkeltstående samarbejder med lokale installatører rundt omkring i landet fremfor et organiseret samarbejde som det eksisterende mellem ELFO og de deltagende forsikringssselskaber. Andre forsikringssselskaber begrænses dermed i deres adgang til gennem et organiseret samarbejde med elinstallatører om udførelse af eleftersyn at tilbyde løsøre- og bygningsforsikringer til landmænd. Alternativet er at tilslutte sig ordningen med ELFO og derved acceptere de faste rabatter og priser.

34. Bestemmelsen om eksklusivitet understøtter dermed rabat- og prisbestemmelsens cementering af forholdene, jf. pkt. 40 og 41. Hvis ikke de andre forsikringssselskaber kan acceptere vilkårene, herunder rabatterne på forsikringspræmien og priserne for eftersyn, er der ingen mulighed for at etablere et organiseret samarbejde med ELFO, så længe aftalen er i kraft.

Udelukkelse af installatører, der ikke er ELFO-medlemmer

35. Det står ikke direkte i aftalen, at den kun omfatter elinstallatører, der er medlemmer af ELFO. Anmelder har dog bekræftet, at de elinstallatører, der er omfattet af aftalen, alene er medlemmer af ELFO.¹⁴ Dermed har aftalen til følge, at den afskærer elinstallationsvirksomheder, der ikke er medlemmer af ELFO (ca. 20% jf. pkt. 12), fra at udføre de omhandlede eleftersyn på landbrugsejendomme, der er forsikrede i et af de deltagende forsikringsselskaber. På baggrund af de deltagende forsikringsselskabers markedsandele må den overvejende del af landbrugsejendommene i Danmark antages at være forsikrede i et af disse selskaber.

36. Præmien på de omhandlede forsikringer sammenholdt med den rabat, der ydes, har endvidere en betydning for, om den enkelte landmand har et incitament til at vælge en elinstallatør, der ikke er medlem af ELFO. Det kan dog være vanskeligt at fastsætte en gennemsnitlig brandforsikringspræmie, da præmien afhænger af lokale risikoforhold, herunder om bygningerne har stråtag, er sammenbyggede eller fritliggende i forhold til driftsbygninger mv. Stikprøver foretaget af anmelder viser et årligt præmieniveau på ca. 10.000 kr.

37. Den rabat, der ydes på brandforsikringspræmien, udgør 13%, hvis kablerne er stålarmerede, og ellers 8%, jf. pkt. 16. Rabatten garanteres i 5 år, hvorefter der skal foretages et fornyet eleftersyn. Eftersynet koster maksimalt 1.350 kr. ekskl. moms, jf. pkt. 20. Dette betyder, at den rabat, der opnås ved at få foretaget et eleftersyn, mere end rigeligt finansierer udgiften til eftersynet – også i de tilfælde hvor der alene ydes en rabat på 8%.

38. Incitamentet for den enkelte landmand til at få foretaget et eftersyn af en elinstallatør, der ikke er medlem af ELFO, er dermed meget begrænset, da dette vil betyde, at der ikke kan opnås rabat på forsikringen.

Fastsatte rabatter

39. De deltagende forsikringsselskaber har forpligtet sig til at yde faste rabatter på forsikringspræmien, hvis den enkelte landmand har fået foretaget et eleftersyn af en ELFO-installatør.

40. Forsikringspræmierne fastsættes individuelt. De faste rabatter begrænser selskabernes muligheder for gennem individuelt fastsatte rabatter at tilpasse deres vilkår efter den enkelte landmands behov for skadesbegrænsende foranstaltninger. Fastsættelse af sådanne ensartede rabatter er i strid med forbudet i konkurrencelovens § 6, stk. 1, jf. stk. 2, nr. 1.¹⁵

Fastsatte priser for eleftersyn

41. Aftalens bestemmelser om faste priser for udførelse af eleftersyn indebærer efter styrelsens opfattelse, at prisen som et konkurrenceparameter elinstallatørerne imellem sættes ud af kraft for de eleftersyn, der foretages på de landbrugsejendomme, der er forsikrede i de deltagende forsikringsselskaber. Der sker herved en cementering af priserne og prisstrukturen på eleftersyn på disse landbrugsejendomme. En sådan uniformering af priserne er i strid med konkurrencelovens § 6, stk. 1, jf. stk. 2, nr. 1.¹⁶

Sammenfatning

42. Sammenfattende er det således styrelsens opfattelse, at aftalen indeholder konkurrencebegrænsninger i strid med forbudet i konkurrencelovens § 6, hvorfor der ikke kan gives en erklæring om ikke-indgreb efter lovens § 9.

Konkurrencelovens § 8

43. Spørgsmålet er herefter, om betingelserne for en individuel fritagelse efter § 8, stk. 1, er til stede.

§ 8, stk. 1, nr. 1 – styrkelse af effektiviteten/fremme af udviklingen

44. Det må antages at være en fordel, at antallet af brandskader begrænses mest muligt, hvilket aftalen bidrager til. Jo flere landmænd, der får foretaget eleftersyn på deres landbrugsejendomme, des færre brandskader må der formodes at opstå. Dette kan begrunde et samarbejde om forebyggende foranstaltninger, fx om eleftersyn. Et sådant samarbejde behøver ikke at være konkurrencebegrænsende. Aftalens konkurrencebegrænsende bestemmelser, herunder bestemmelserne om faste priser og rabatter, medfører ikke åbenbare effektivitetsgevinster eller medvirker til at fremme udviklingen. De faste priser modvirker en udvikling, hvor der fastsættes priser, der svarer til den enkelte virksomheds omkostninger, ligesom de faste rabatter modvirker, at der sker individuelle tilpasninger af rabatten. Betingelse nr. 1 kan derfor ikke anses for opfyldt.

§ 8, stk. 1, nr. 2 – sikring af forbrugerne

45. En begrænsning af brandskader vil som udgangspunkt også være til gavn for forbrugerne. Dette er dog efter styrelsens opfattelse ikke tilstrækkeligt til at opfylde betingelse nr. 2.

46. Selvom der for forbrugeren er en vis sikkerhed i, at priserne for et eftersyn ligger fast, har styrelsen vanskeligt ved at se, at dette i sidste ende kommer forbrugerne til gode. De faste priser udelukker konkurrence på priserne virksomhederne imellem. Forbrugeren risikerer dermed at komme til at betale mere for et eleftersyn, end han ville have gjort, hvis der var en virksom konkurrence virksomhederne imellem.

47. Også det forhold at andre forsikringselskaber begrænses i adgangen til markedet og ikke kan etablere et samarbejde med ELFO på andre betingelser end dem, der er anført i aftalen, begrænser forbrugernes muligheder og dermed konkurrencen. Betingelse nr. 2 kan derfor ikke anses for opfyldt.

§ 8, stk. 1, nr. 3 – Ikke unødvendige konkurrencebegrænsninger

48. Det kan efter styrelsens opfattelse ikke være en nødvendig begrænsning, at der aftales faste priser for udførelse af eleftersyn. Samarbejdet, der giver de enkelte landmænd mulighed for at opnå rabat på løsøre- og bygningsforsikringen mod udførelse af et eleftersyn af et medlem af ELFO, synes ikke at forudsætte fastsættelse af faste priser. Det er heller ikke nødvendigt med faste rabatter, ligesom der heller ikke er nødvendigt at udelukke eller begrænse andres muligheder for at deltage i samarbejdet – hverken forsikringselskaber eller elinstallatører. Betingelse nr. 3 kan derfor ikke anses for opfyldt.

§ 8, stk. 1, nr. 4 – ikke udelukkelse af konkurrencen

49. Allerede fordi aftalen fastlåser prisfastsættelsen på eleftersyn på landbrugsejendomme, der er forsikrede i de deltagende selskaber, og dermed udelukker enhver priskonkurrence på eleftersyn på den overvejende del af det relevante marked, kan betingelse nr. 4 ikke anses for opfyldt. Det bemærkes, at der endvidere ikke kan forventes et væsentligt konkurrencetryk fra de forsikringselskaber, der står uden for samarbejdet, idet disse selskaber vil have vanskeligt ved at etablere et organiseret samarbejde med en flæthed af elinstallatører om udførelse af eleftersyn på landbrugsejendomme, jf. pkt. 32.

Bemærkninger

Parternes bemærkninger

50. Parterne har den 20. juni 2000 revideret den anmeldte aftale, således at bestemmelsen om eksklusivitet er udgået, ligesom det fremgår, at det er muligt for elinstallatører, der ikke er

medlemmer af ELFO at rekvirere et kontrolskema til udførelse af eleftersynene. Opnåelse af rabat forudsætter således ikke, at eleftersynet udføres af en elinstallatør, der er medlem af ELFO.

51. Af den reviderede aftale fremgår det endvidere, at priserne på eleftersynene fastsættes individuelt af den enkelte elinstallatør efter medgået tid, men at det er muligt for elinstallatører og forsikringsselskaber at oplyse en ikke bindende maksimalpris for et eleftersyn.

52. De oprindelige bestemmelser om faste rabatter på brandforsikringspræmien er bibeholdt i den reviderede aftale. Af hensyn til eftersynene er det vigtigt, at der er fuld gennemsigtighed. Det letter sammenligneligheden og dermed konkurrencen, at forsikringsselskaberne tillægger eftersynene samme vægt i præmiefastsættelsen. Der konkurreres selskaberne imellem på de præmier, som rabatterne beregnes af, og ikke på selve rabatsatserne. Herved bliver de forskellige procentuelle reduktioner beløbsmæssigt forskellige fra selskab til selskab. Hvis der ikke er faste rabatsatser, vil kunderne kunne få oplyst forskellige rabatsatser, hvilket kan føre til forvirring blandt kunderne og svække ordningens troværdighed.

Styrelsens bemærkninger

53. Styrelsen er enig i, at der kan være fordele ved at kunne oplyse en maksimal pris for et eleftersyn. Dette forudsætter dog, at priskonkurrencen på eleftersynene ikke begrænses.

54. En aftale mellem konkurrerende forsikringsselskaber og elinstallatører om faste rabatter er omfattet af konkurrencelovens § 6, stk. 1, jf. stk. 2, nr. 1 - uanset om rabatterne er bindende eller vejledende. Faste rabatter aftalt mellem konkurrerende virksomheder begrænser individuelle tilpasninger af rabatten for den enkelte forsikringstager, ligesom det ikke kan anses for nødvendigt for at opnå de fordele, som er forbundet med ordningen.

55. Et samarbejde mellem de samme parter om eleftersyn på landbrugsejendomme kan efter styrelsens opfattelse gennemføres uden aftaler om faste rabatter.

Konklusion

56. Der kan ikke gives en erklæring om ikke-indgreb efter konkurrencelovens § 9, idet den reviderede aftales bestemmelser om faste rabatter på brandforsikringspræmien er omfattet af forbudet i konkurrencelovens § 6, stk. 1, jf. stk. 2, nr. 1.

57. Betingelserne for en individuel fritagelse efter konkurrencelovens § 8, stk. 1, kan ikke anses for opfyldt, hvorfor der gives påbud i henhold til konkurrencelovens § 6, stk. 4, jf. § 16, stk. 1, nr. 1, om at ophæve den reviderede aftales bestemmelser om faste rabatter på brandforsikringspræmien, således at det er muligt for den enkelte landmand i forbindelse med foretagelse af et eleftersyn at opnå rabat på brandforsikringspræmien efter det enkelte forsikringsselskabs regler.

Ophævelse skal ske senest den 22. september 2000, jf. overgangsbestemmelserne i konkurrencelovens § 27, stk. 4. Aftalen vil herefter ikke længere være konkurrencebegrænsende.

---

1 Bruttopræmieindtægter (brt.ind.) på skade/liv udgjorde 3.889/1.987 mio. kr., jf. Forsikringsoplysningens Statistik fra 1999, s. 22. Med overtagelsen af Danica Forsikring og Danske Forsikring Skade pr. 31. december 1999 skønnes Topdanmarks præmieindtægter på skadesforsikringer ved udgangen af 1999 at udgøre ca. 5.400 mio. kr., svarende til en markedsandel på ca. 18,5%, jf. Topdanmarks meddelelse af 1.11.1999 til Københavns Fondsbørs. Dermed vil den samlede markedsandel på skadesforsikringer være ca. 64,3%.

2 Brt.ind. på skade/liv udgjorde 6.245/3.376 mio. kr.

3 Brt.ind. på skade/liv udgjorde 4.557/570 mio. kr.

4 Brt.ind. på skade udgjorde 700 mio. kr.

5 Brt.ind. på skade/liv udgjorde 3.674/2.603 mio. kr.

6 Brt.ind. på skade udgjorde 252 mio. kr. Allianz, der er ejet af udenlandske koncerner, har på verdensplan en årlig omsætning på mere end 400 mia. kr., jf. Allianz's hjemmeside.

7 Kilde: Konkurrencerådets afgørelse af 28. april 1999 om ELFO's nye tilbudsregler.

8 Kilde: Jf. note 7.

9 Det beror på en individuel vurdering fra elinstallatørens side, om en ejendom må betragtes som en "stor ejendom". Hvis fx beboelsesbygningen har et bebygget areal på over 200 m², og der er flere driftsbygninger med kraftinstallationer, og hvor en eller flere af driftsbygningerne har et usektioneret areal på over 1000 m², vil der være tale om en "stor ejendom".

10 Efter Topdanmarks overtagelse af Danica Forsikring og Danske Forsikring Skade skønnes de deltagende selskabers markedsandel at være steget med ca. 5% til ca. 64,3%, jf. note 2.

11 Kilde: Forsikringsoplysningens statistik fra 1999, s. 12-13.

12 Kommissionens gruppefritagelse på forsikringsområdet (nr. 3932/92 af 21.12.1992) fritager visse typer af samarbejde mellem forsikringsselskaber, herunder samarbejde om fælles dækning af bestemte former for risici (forsikringspools). Der er i det konkrete tilfælde ikke tale om et sådant fællesskab.

13 Oprindeligt var aftalen alene indgået med ét enkelt forsikringsselskab. Samarbejdet er herefter udbygget med flere forsikringsselskaber.

14 Konkurrencestyrelsen har modtaget en henvendelse fra en autoriseret elinstallatør, som ikke er medlem af ELFO. Installatøren har oplyst, at han har en del landbrugskunder, som ønsker at få foretaget et eleftersyn på deres landbrugsejendom. Installatøren afskæres imidlertid fra at foretage disse eleftersyn, fordi han ikke er medlem af ELFO og dermed ikke omfattet af ordningen.

15 Jf. Konkurrenceloven med kommentarer af Kirsten Levinsen, 1998, s. 107-8.

16 Konkurrencerådet meddelte ved afgørelse af 24. marts 1999 Advokatrådet og Realkreditrådet påbud om at ophæve aftale om faste priser og vejledende regler om prisberegning for de salærer, som advokater har ret til at modtage, når et realkreditinstitut benytter visse advokatydelse.